

Решения от месец януари

дело C-537/22 от 11 януари 2024 година

Данък върху добавената стойност — Отказване на правото на приспадане — Задължения на данъчнозадълженото лице — Задължение за полагане на грижа — Тежест на доказване — Принципи на данъчна неутралност и на правна сигурност — Предимство на правото на Съюза — Противоречие между практиката на национален съд и правото на Съюза

Ключови аспекти в икономическия обхват на решението:

Принципът на предимство на правото на Съюза задължава националния съд да не се съобрази с правните изводи на висшестоящ национален съд, ако смята, че с оглед на тълкуването на разпоредба от правото на Съюза, дадено от Съда под формата на съдебно решение или мотивирано определение посочените изводи не са в съответствие с това право. Принципите на данъчна неутралност и на правна сигурност допускат да отказва на данъчнозадължено лице правото на приспадане на ДДС с мотива, че не може да се даде вяра на фактурите за придобиването поради обстоятелства, свидетелстващи, че данъчнозадълженото лице не е положило дължимата грижа, като тези обстоятелства по принцип се преценяват с оглед на циркулярно писмо, публикувано от тази администрация.

Спор между G и данъчната администрация по повод отказа на последната да признае право на приспадане на данъка върху добавената стойност за придобиването на стоки.

дело C-755/22 от 11 януари 2024 година

Договори за потребителски кредити — Задължение на кредитора да провери кредитоспособността на потребителя — Отстраняване на нарушение вследствие на пълното изпълнение на договора за кредит — Ефективни, пропорционални и възпиращи санкции — Нищожност на договора за кредит и изгубване от кредитора на правото да му се платят уговорените лихви — Липса на вредоносна последица за потребителя — Стремез кредиторите да станат отговорни и предотвратяване на безотговорни практики при отпускането на кредити на потребители

Ключови аспекти в икономическия обхват на решението:

Защита на потребителите. Когато кредиторът не е изпълнил своето задължение да оцени кредитоспособността на потребителя, се допуска кредиторът да се санкционира в съответствие с националното право с нищожност на договора за потребителски кредит и изгубване на правото да му се платят уговорените лихви, макар договорът да е изпълнен изцяло от страните и за потребителя да не е настъпила вредоносна последица вследствие на това неизпълнение. Финансови последици от сключването на договор за кредит за положението на потребителя обаче е възможно да настъпят и след погасяването на кредита.

Спор между N и EC Fin за връщането на суми по кредит, отпуснат от последното на потребител.

дело C-128/21 от 18 януари 2024 година

Конкуренция — Решения на Нотариалната камара на държава членка, с които се определят методите за изчисляване на нотариалните такси — Ограничение „с оглед на целта“ — Липса на обосновка — Глоба — Налагане на сдружение на предприятия и на неговите членове — Извършител на нарушението — Понятия „предприятие“, „сдружения на предприятия“ и „търговия между държавите членки“

Ключови аспекти в икономическия обхват на решението:

Решения, за които носи отговорност професионалното сдружение и които могат да засегнат или ограничат конкуренцията по смисъла на правото на Европейския съюз. Решения на сдружение на предприятия, с които се уеднаквява начинът, по който нотариусите изчисляват размера на таксите, фактурирани за извършването на някои от техните дейности, представляват забранени ограничения на конкуренцията „с оглед на целта“.

Понятия „предприятие“, „сдружения на предприятия“ и „търговия между държавите членки“

Спор между Нотариалната камара (физически лица, упражняващи професията нотариус) и Съветът по конкуренция по повод на решението на последния да наложи глоби на тази камара и на посочените нотариуси за нарушаване на литовското конкурентно право и на конкурентното право на Съюза.

дело C-227/22 от 18 януари 2024 година

Транспорт - Свидетелство за управление на моторно превозно средство - Издаване, валидност и подновяване - Физическа и умствена годност за управление - Медицински прегледи - Честота - Документ, удостоверяващ психологическата годност на водачите

Ключови аспекти в икономическия обхват на решението:

Директива 2006/126/ЕО относно свидетелства за управление на превозни средства не допуска държава членка да изисква от лицата, които искат да извършват професионална дейност като водачи на моторни превозни средства за транспорт на пътници или стоки и които имат свидетелство за управление на превозни средства като при това издаване физическата и умствената им годност за управление е проверена, да притежават както свидетелство за управление, така и имащо по-кратък срок на валидност от него удостоверение за психологическа годност.

Спор относно наказателно постановление, издадено на ІЛ за това, че при пътна проверка не е бил в състояние да представи валидно удостоверение за психологическа годност, каквото се изисква от националното право.

дело С-562/22 от 18 януари 2024 година

Свободно движение на капитали - Ограничения - Придобиване на земеделски земи в държава членка - Задължение за приобретателя да е пребивавал повече от пет години - Понятие „движение на капитали“

Ключови аспекти в икономическия обхват на решението:

ДФЕС не допуска правна уредба на държава членка, по силата на която придобиването на право на собственост върху земеделски земи, намиращи се на нейна територия, е обусловено от изискването приобретателят да е пребивавал повече от пет години в тази държава членка.

Понятие „движение на капитали“.

Спор по повод на иск за установяване на нищожността като привидни на договори за придобиване на земеделски земи в България.

дело С-656/22 от 18 януари 2024 година

Селско стопанство — Европейски земеделски фонд за развитие на селските райони (ЕЗФРСР) — Мерки за подпомагане на развитието на селските райони — Договор за отдаване под наем или аренда — Договор за наем, сключен между общинска администрация и бенефициер на помощ — Ангажименти за период от пет години — Прекратяване на договора за наем вследствие на законодателна промяна — Задължение за възстановяване на част или на цялата получена помощ — Невъзможност за адаптиране на ангажиментите към ново положение в стопанството — Понятия „непреодолима сила“, „извънредни обстоятелства“, „отчуждаване на стопанството“ и „преразпределяне на стопанството или за обществени мерки за комасация на земята или мерки за комасация на земята, одобрени от компетентните обществени органи“

Ключови аспекти в икономическия обхват на решението:

Обща селскостопанска политика (ОСП). Прекратяването от общинска администрация на договор за наем или аренда на земеделска земя, сключен за срок от пет години с бенефициера на земеделска помощ което прекратяване е извършено вследствие на изменение на националното законодателство може да представлява „непреодолима сила“ или „извънредно обстоятелство“ и „[отчуждаване на] стопанството“. Положение, при което невъзможността бенефициерът на земеделска помощ да продължи да спазва поетите от него задължения, произтича от прекратяването от общинска администрация на договора за наем или аренда на земеделска земя което прекратяване е извършено вследствие на изменение на националното законодателство.

Понятия „непреодолима сила“, „извънредни обстоятелства“, „отчуждаване на стопанството“ и „преразпределяне на стопанството или за обществени мерки за комасация на земята или мерки за комасация на земята, одобрени от компетентните обществени органи“.

Спор по повод на решение, с което на дружеството се разпорежда да възстанови 50 % от субсидия, получена от дружеството по мярка 211 от Програмата за развитие на селските райони за периода 2007—2013 г.

дело С-390/22 от 25 януари 2024 година

Обществени поръчки за услуги — Компенсация за обществена услуга — Параметри за изчисляване на компенсацията за обществена услуга — Предварително, обективно и прозрачно установяване на параметрите — Липса на конкурентна тръжна процедура — Прилагане на правилата за изчисляване на компенсацията, съдържащи се в приложението към Регламент (ЕО) № 1370/2007 — Предвидени в националната правна уредба условия за изплащането на компенсацията — Определяне на сумата на компенсацията в закона за държавния бюджет за съответната година и изплащане на тази сума на компетентния национален орган — Определяне на параметрите за изчисляване на компенсацията чрез препращане към общи правила — Понятие „обществена поръчка за услуги“

Ключови аспекти в икономическия обхват на решението:

Задължително съдържание на обществени поръчки за услуги и общи правила. Правна уредба на държава членка, по силата на която компенсацията, изплащана от компетентния орган на оператора на обществени услуги във връзка с изпълнението на обществена поръчка за услуги, може да се предостави на този оператор само ако средствата за тази компенсация са били предвидени в закона за бюджета. Правна уредба на държава членка, по силата на която компетентният орган може да изплаща на оператора на обществени услуги компенсация във връзка с изпълнението на обществена поръчка за

услуги, в случай че параметрите, въз основа на които се изчислява компенсацията, не са установени в тази поръчка, но са установени предварително, по обективен и прозрачен начин, в общи правила.

Понятие „обществена поръчка за услуги“.

Спор между община и транспортно дружество, на което е възложено извършването на обществена услуга, относно дължимата от тази община компенсация за разходите, направени при изпълнението на задълженията за обществен автобусен превоз на пътници.

дело С-438/22 от 25 януари 2024 година

Конкуренция — Картели — Определяне от съсловна организация на адвокатите на минималните размери на адвокатските възнаграждения — Решение на сдружение от предприятия — Забрана за съда да присъжда разноски за адвокатски възнаграждения в размер, по-нисък от минималните размери — Ограничаване на конкуренцията — Качество на предоставяните от адвокатите услуги

Ключови аспекти в икономическия обхват на решението:

Право на националния съд може да откаже да приложи наредба, която определя минималните размери на адвокатските възнаграждения и на която е придаден задължителен характер с национална правна уредба, но която противоречи на ДФЕС. Национална правна уредба, съгласно която, от една страна, адвокатът и неговият клиент не могат да договорят възнаграждение в размер по-нисък от минималния, определен с наредба, и от друга страна, съдът няма право да присъди разноски за възнаграждение в размер по-нисък от минималния, трябва да се счита за ограничение на конкуренцията „с оглед на целта“.

Спор по повод на искане за обезщетение по имуществена застраховка за кражба на лек автомобил, както и за обезщетение за забава.

дело С-722/22 от 25 януари 2024 година

Пространство на свобода, сигурност и правосъдие — Конфискация на облаги, средства и имущество от престъпления — Задължение на държавите членки да вземат мерки, за да направят възможна конфискацията на средствата на престъпления — Превозно средство, използвано за транспортиране на акцизни стоки без изисквания по закон бандерол — Понятие „средства на престъплението“

Ключови аспекти в икономическия обхват на решението:

Съдебно сътрудничество по наказателноправни въпроси. Рамково решение относно конфискация на облаги, средства и имущество от престъпления. Превозно средство, използвано за транспортиране на акцизни стоки без изисквания по закон бандерол, представляващо „средство на престъпление“. Принципи на съответстващо тълкуване. Общите принципи на правото, и по-специално принципите на правна сигурност и на недопускане на прилагане с обратна сила.

Понятие „средства на престъплението“.

Служебно образувано производство относно конфискацията на превозните средства, използвани за транспортиране на акцизни стоки без изисквания по закон бандерол от някои членове на организирана престъпна група, осъдени с влязла в сила присъда.

Решения от месец Декември

дело С-288/22 от 21 декември 2023 година

Обща система на данъка върху добавената стойност - Данъчнозадължени лица - Независима икономическа дейност - Дейност на член на управителния съвет на акционерно дружество - Понятия „икономическа дейност“ и „възмездна сделка“

Ключови аспекти в икономическия обхват на решението:

Обхват на принципа на неутралност на правната форма в законодателството в областта на ДДС. Облагаеми доставки. Дейността на член на управителния съвет на акционерно дружество по люксембургското право не е независима.

Понятия „икономическа дейност“ и „възмездна сделка“.

Спор относно акт за служебно установяване на задължения за данък върху добавената стойност за дейност като член на управителния съвет на няколко акционерни дружества.

дело С-340/22 от 21 декември 2023 година

Пряко данъчно облагане - Свобода на установяване - Въвеждане на данък върху пасива на кредитните институции с цел финансиране на националната система за социална сигурност - Твърдяна дискриминация по отношение на клоновете на чуждестранни кредитни институции - Рамка за възстановяване и реструктуриране на кредитни институции и инвестиционни посредници

Ключови аспекти в икономическия обхват на решението:

Свобода на установяване в областта на прякото данъчно облагане. Облагане на кредитните институции за целите на финансирането на социалната сигурност. Възможност за приспадане от данъчната основа за притежаващите правосубектност лица. Балансирано разпределение на правомощията за данъчно облагане между държавите членки. Данък върху пасива на кредитните институции, методът за изчисляване на който е подобен на този на вноските, плащани от такива институции.

Спор по повод искане за възстановяване на платените от клон вноски на основание допълнителен данък „солидарност“ за банковия сектор (ASSB).

Решения от месец Януари

дело С-379/21 от 17 януари 2023 година

Потребителски кредит — Отказ да се издаде заповед за незабавно изпълнение на парично задължение в случай на претенция, основана на неравноправна клауза — Последици, свързани с неравноправния характер на договорна клауза — Указания на висшестоящ съд, които не са съобразени с посочените последици

Ключови аспекти в икономическия обхват на решението:

Национална юрисдикция, сезирана със заявление за издаване на заповед за изпълнение на парично задължение — когато длъжникът потребител не участва в производството до издаването на тази заповед — е длъжна служебно да остави без приложение неравноправна клауза от договора за потребителски кредит на която се основава част от предявеното вземане. Национална юрисдикция, която следва да се произнесе по дело, е обвързана, съгласно националното процесуално право, от изводите и указанията на висшестоящия съд, когато въз основа на тълкуването, което е поискала от Съда, намира, че тези изводи и указания не отчитат правните последици, свързани с неравноправния характер на клауза от договор за потребителски кредит.

Едностранно производство с предмет заявление за издаване на заповед за незабавно изпълнение на парично задължение, произтичащо от договор за потребителски кредит, сключен между банкова институция и потребител.